

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22268/2024
15.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца малолетних АА, ББ и ВВ, чији је законски заступник мајка ГГ, сви из ..., чији је пуномоћник Милена Живковић, адвокат из ..., против туженог ДД из ..., чији је пуномоћник Владимир Младеновић адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању и модела виђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 328/24 од 31.07.2024. године, у седници одржаној 15.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 328/24 од 31.07.2024. године у преиначујућем делу става другог изреке и става четвртог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 1027/23 од 21.03.2024. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев малолетних тужилаца према туженом па је измењен трећи и четврти став изреке пресуде Основног суда у Нишу П2 742/21 од 28.09.2021. године и ставом другим изреке обавезан тужени да на име доприноса за издржавање малолетног АА плаћа месечно износ од 11.000,00 динара а малолетних ББ и ВВ износ од по 6.000,00 динара почев од дана подношења тужбе 05.09.2022. године па убудуће док за то постоје законски разлози уплатом на текући рачун законске заступнице малолетних тужилаца мајке до 15. у месецу за претходни месец док је одбијен тужбени захтев за већи износ од досуђених до тражених износа од по 14.000,00 динара по детету. Ставом трећим изреке уређен је начин одржавања личних односа између малолетне деце и оца тако што ће у седмици када малолетна деца иду пре подне у школу и вртић отац малолетну децу преузимати од мајке уторком и четвртом после школе и вртића а по окончању виђења малолетну децу враћати мајци у 19 часова; у седмици када малолетна деца иду поподне у школу деца ће боравити код оца сваки викенд од петка у 20 часова до недеље у 19 часова; на дан крсне славе оца од 20 – 23 часа; на дан очевог рођендана уколико су малолетна деца пре подне у школи после школе и вртића до 19 часова, а уколико су малолетна деца поподне у школи после школе и вртића до 23 часа; дане својих рођендана малолетна деца ће проводити код једног па код другог родитеља наизменично а са оцем уколико су малолетна деца пре подне у школи после школе и вртића до 19 часова а уколико су поподне у школи

после школе и вртића до 23 часова, уколико су малолетна деца на распусту деца ће боравити код оца од 10 – 20 часова; државне и верске празнике малолетна деца ће проводити код једног па код другог родитеља наизменично а са оцем од 05.01. у 20 часова од 08.01. до 12 часова, на дан Ускрса од 10 сати до наредног дана у 12 сати, Нову годину од 31.12. у 12 сати до 02.01. у 12 сати, другу половину зимског распуста малолетна деца ће проводити са оцем од 12.01. у 12 до последњег дана распуста до 12 сати, другу половину летњег распуста малолетна деца ће проводити са оцем од 24.07. у 20 сати до 30.08. у 12 часова све са преузимањем и по окончању виђења враћањем од стране оца испред куће у којој малолетна деца живе са мајком без присуства мајке приликом преузимања и враћања малолетне деце. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев малолетних тужилаца којим је тражено да се тужени обавезе да трпи промену њиховог пребивалишта и да малолетна деца имају пребивалиште законског заступника, мајке. Ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 328/24 од 31.07.2024. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба малолетних тужилаца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у одбијајућем делу става другог изреке тако што је обавезан тужени да поред већ досуђених износа из става другог изреке пресуде првостепеног суда, а на име плаћања доприноса за издржавање малолетних тужилаца малолетном АА плаћа износ од још 3.000,00 динара, малолетној ББ износ од још 3.000,00 динара и малолетној ВВ износ од још 3.500,00 динара месечно, почев од дана подношења тужбе 05.09.2022. године па убудуће док за то постоје законски разлози уплатом на текући рачун законског заступника малолетних тужилаца мајке ГГ до 15. у месецу за претходни месец док је преостали део тужбеног захтева малолетних тужилаца преко укупно досуђеног па до траженог износа од по 14.000,00 динара месечно одбијен. Ставом трећим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем (у изреци погрешно означен као став четврти) изреке и одређено да ће се пребивалиштем малолетних тужилаца чији је законски заступник мајка сматрати пребивалиште и адреса мајке и тужени обавезан да то трпи. Ставом четвртим изреке преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да малолетним тужиоцима на име трошкова поступка исплати износ од 321.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, побијајући је у преиначујућем делу става другог изреке и одлуку о трошковима поступка, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) Врховни суд је оценио ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на које ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Нишу од 28.09.2021. године разведен је брак странака, заједничка малолетна деца странака син

АА рођен ...2013. године, ћерка ББ рођена ...2015. године и ћерка ВВ рођена ...2017. године поверени су мајци на самостално вршење родитељског права а отац је обавезан да доприноси издржавању малолетне деце у месечним износима од по 6.500,00 динара. Након доношења ове одлуке околности у погледу потреба малолетне деце су се промениле обзиром да поред сина АА и ћерка ББ је кренула у школу, а ћерка ВВ похађа вртић па су њихове месечне потребе повећане у односу на период када је први пут утврђена обавеза оца да доприноси издржавању, одлуком чија измена је предмет ове парнице. Мајка деце је запослена и месечно остварује око 41.070,60 динара. Живи са децом у кући својих родитеља који плаћају трошкове становања. Отац није запослен а нема пријављену имовину на територији града Ниша. Био је власник фирме која је у блокади више од 2 године и има дуг из уговора о кредиту који износи 4.607,00 евра. Живи у изнајмљеном стану за који месечно плаћа закупнину 200,00 евра. Имао је две играонице за које не постоје докази да их је затворио. Син АА је школског узраста (сада има 12 година) и месечне потребе на име исхране, уџбеника, школског прибора, месечне чланарине за кошарку, одеће, обуће и хигијене као и трошкови лекова за алергију коју има, месечно износе око 35.000,00 динара. Потребе ћерке ББ која је такође школског узраста износе месечно око 18.000,00 динара, а малолетне ВВ која је предшколског узраста износе месечно око 19.000,00 динара у који улазе и трошкови за лекове које због болести крајника мора да узима. Тужени се 2022. године противио да малолетна деца буду пријављена са пребивалиштем на адреси пребивалишта мајке.

Оценом стручног мишљења надлежног центра за социјални рад утврђено је да је у најбољем интересу малолетне деце да личне односе са оцем одржавају на начин како је то предложио центар имајући у виду однос родитеља те старосну доб малолетне деце и могућности да их отац преузима и враћа без присуства мајке.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да су испуњени услови из члана 164. Породичног закона за измену одлуке о висини доприноса за издржавање па је ценећи потребе деце и могућности родитеља те имајући у виду да је минимална сума издржавања у смислу члана 160. став 4. Породичног закона 45.604,00 динара оценио да тужени има могућности да на име свог доприноса за издржавање малолетног сина АА плаћа месечно износ од 10.000,00 динара и малолетних ћерки ББ и ВВ месечно по 6.000,00 динара почев од подношења тужбе па убудуће. Такође је закључио да је у најбољем интересу малолетне деце да виђају оца са којим не живе на начин како је то предложио орган старатељства па је применом одредбе члана 61. Породичног закона уредио начин одржавања личних односа деце и оца у складу са мишљењем надлежног центра за социјални рад. Пошто тужиоци нису пружили доказе на околности које би водиле лишавању родитељског права оца у погледу одлучивања о пребивалишту деце првостепени суд је одбио тужбени захтев у овом делу.

Другостепени суд је прихватио закључак првостепеног суда да су се измениле околности и услови од тренутка када је прва одлука о доприносу оца за издржавање малолетне деце донета због чега је оценио да су испуњени услови за повећање обавезе туженог истовремено оцењујући да тужени има могућности да на име свог доприноса за издржавање малолетног сина плаћа 14.000,00 динара, а за издржавање малолетних ћерки ББ 9.000,00 и ВВ 9.500,00 динара и преиначио првостепену пресуду повећавајући износе доприноса у издржавању које ће тужени као отац плаћати за своју малолетну децу. Другостепени суд је преиначио и одлуку првостепеног суда о захтеву

да тужени призна и трпи да пребивалиште малолетне деце буде пребивалиште мајке сматрајући да код чињенице да су малолетна деца поверена мајци на самостално вршење родитељског права отац мора трпети да пребивалиште деце буде на адреси мајчиног пребивалишта.

По оцени Врховног суда правилно је другостепени суд на утврђено чињенично стање применио одредбу члана 160. и 164. Породичног закона одлучујући о висини доприноса туженог оца за издржавање малолетне деце због чега се неосновано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

По оцени Врховног суда промениле су се околности на основу којих је донета претходна одлука о висини доприноса за издржавање малолетне деце у смислу члана 164. Породичног закона који оправдавају повећање висине издржавања. Од доношења раније одлуке 2021. године измениле су се околности тако што је сада двоје деце школског узраста, син АА и ћерка ББ, док је ћерка ВВ у предшколском узрасту због чега су повећане њихове потребе које се огледају у исхрани, одевању, хигијени, образовању, становању и разоноди које се повећавају са узрастом дететом а код сина АА и ћерке ВВ су и здравствени проблеми који захтевају додатна средства за њихово лечење. Стога су правилно нижестепени судови применом одредби члана 160. – 163. Породичног закона утврдили потребе малолетне деце које су условљене њиховим годинама и потребом за образовањем, као и могућности дужника издржавања који су условљени њиховим приходима, могућностима за запослење и стицање зарада, њиховим годинама живота и радном способношћу према личним потребама.

Имајући у виду све околности конкретног случаја и примењујући на њих критеријуме за одређивање издржавања Врховни суд сматра да је правилан закључак другостепеног суда да је тужени у могућности да на име свог доприноса за издржавање малолетног сина плаћа 14.000,00 динара месечно, за издржавање малолетне ћерке ББ 9.000,00 динара и за издржавање малолетне ћерке ВВ 9.500,00 динара односно укупно 32.500,00 динара месечно. Досуђеним издржавањем обезбеђују се животни и здравствени услови за правилан и потпун развој малолетне деце а истовремено се не угрожава егзистенција самог туженог као дужника издржавања нарочито имајући у виду да је тужени доприносио издржавању малолетне деце износом који је далеко испод законског минимума (по 6.500,00 динара).

Неосновани су наводи ревизије туженог да суд није правилно утврдио његове материјалне могућности обзиром на то да је другостепени суд правилно ценио чињенице које се тичу запослења туженог и могућности стварања зараде али и да га чињеница да је тренутно незапослен не ослобађа од обавезе да доприноси издржавању своје малолетне деце јер је у обавези да ангажује све могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства како за своје тако и за издржавање своје деце што је његова законска обавеза које се сходно члану 167. став 2. тачка 2. Породичног закона, ни под којим условима, ни у каквој тешкој материјалној животной ситуацији не може ослободити. Остала средства за издржавање малолетне деце обезбедиће њихова мајка која је то и до сада чинила а којој се у допринос за издржавање урачунава свакодневни рад и старање да деци обезбеди услове за правилан раст и развој.

Наиме, могућност родитеља не процењује се на начин на који се то чини када су у питању неки други облици законског издржавања. Сматра се да је родитељ дужан и по цену жртвовања неких сопствених потреба да обезбеди издржавање свом малолетном детету. Стога без обзира на чињеницу да тужени има одређена кредитна задужења и да није запослен то не може утицати на смањење обавезе издржавања према његовој малолетној деци као законској обавези.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом одредби члана 207. Породичног закона јер је правилно цењено поступање парничних странака у конкретном спору а имајући у виду да се ради о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима о чему суд одлучује по слободној оцени.

Из наведених разлога на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**